

1. Testa nosaukums

AUGSTA BLĪVUMA LIPOPROTEĪNU HOLESTERĪNS (ABL)

2. Angļu val. - *High Density Lipoprotein Cholesterol*

3. Īss raksturojums

Augsta blīvuma lipoproteīni ir lipīdu un apolipoproteīnu komplekss, kas satur līdz 50 % proteīna, 20 % esterificēta holesterīna, apolipoproteīnus A1, A2 u.c. Tam ir 2 slāņi - ārējais ir veidots no ūdenī šķīstošajiem apolipoproteīniem un fosfolipīdiem, iekšējais - no ūdenī nešķīstošā holesterīna un triglicerīdiem.

Lielākā daļa augsta blīvuma lipoproteīnu veidojas hilomikronu lipolīzes ceļā. Galvenā nozīme ir holesterīna transportam no audiem uz aknām, līdz ar to samazinot holesterīna daudzumu un kavējot aterosklerozes veidošanās risku.

Zems ABL līmenis un augsts holesterīna līmenis ir riska faktors sirds išēmiskās slimības un aterosklerozes attīstībā.

Ne-ABL holesterīns = [Kopējais holesterīns] - [Augsta blīvuma holesterīns]

4. Metode - fermentatīvā krāsu reakcija.

5. Stobriņa marķējums, asiņu uzglabāšanas laiks, izmeklējamais materiāls

- Marķējums - sarkans vai dzeltens stobriņš (bez antikoagulanta).
- Asiņu uzglabāšanas laiks:
  - istabas temperatūrā (15-25 °C) serums - 7 dienas;
  - ledusskapī (2-8 °C) serums - 7 dienas.
- Izmeklējamais materiāls - serums.

6. Referentās vērtības

Sievietēm $\geq 1,2$ mmol/l

Vīriešiem $\geq 1,0$ mmol/l

Ne-ABL holesterīns: $\leq 3,9$ mmol/l

7. Ietekmējošie faktori

↑ Estrogēni, fibrāti, holestiramīns, lovastīns, nikotīnskābe.

↓ Androgēni, β -bloķatori (neselektīvie), diurētiķi, kortikosteroīdi, progestīni, perorālie kontraceptīvie preparāti.

8. Novirzes no normas

↑ α -hiperlipoproteinēmijas.

Primāra bilārā aknu ciroze, hronisks hepatīts.

Alkoholisms, hroniskas intoksikācijas.

↓ α - β hiperlipoproteinēmijas, I tipa hiperlipoproteinēmija, hipertriglicidēmija.

Cukura diabēts.

Sirds išēmiskā slimība.

Nefrotiskais sindroms.